

חוברת תלמיד • קריאה והבנה • יסודי (לכיתות ג'-ו')

בונים בית יחד: שייכות, ערבות הדדית ומעורבות

חברה מגוונת, דאגה הדדית והקול של בני הנוער – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.

תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות

- 6 הטקסט: עציץ אחד והרבה ידיים
- 8 חלק א' – שחייה על פני השטח
- 9 חלק ב' – צלילה
- 10 חלק ג' – מעמקים
- 12 בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 13 מפתח תשובות למורה

כלים לקריאה

- 2 דף האסטרטגיות
- 3 מפת הצלילה
- 4 סימניות לגזירה
- 5 כרטיסי מילים לקיפול

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.

יסודי

עובד גם בשחורלבן

ניסוח לבנים ולבנות

להדפסה

כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

אחרי הטקסט

מספרים במילים שלי

מה קרה בהתחלה, באמצע ובסוף?

מה הרגשתי?

מה אהבתי בסיפור?

מה לומדים?

מה אני לוקח/ת איתי?

בזמן הטקסט

מסמנים מילה קשה

עיגול סביב מילה שלא הבנתי.

עוצרים וחושבים

מה קרה עד עכשיו?

מדמינים

איך זה נראה? מה הדמות

מרגישה?

לפני הטקסט

מסתכלים על הכותרת

על מה הסיפור? מה אני כבר

יודע/ת?

מסתכלים בתמונה

מה רואים? מה זה מספר לי?

מנחשים

מה לדעתי יקרה בסיפור?

מקרא סימונים בעיפרון

מתחבר אליי

מפתיע אותי

לא הבנתי

משפט חשוב

מילה לא מוכרת

רשימת בדיקה לקורא/ת

קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט ☐

קראתי את כל הטקסט עד הסוף ☐

סימנתי מילה שלא הבנתי ☐

קראתי שוב את מה שלא היה ברור ☐

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?

כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי

מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים

צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה

שחייה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: טקסט סיפורי

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
חצר עזובה	חצר שאף אחד לא דואג לה ולא מטפל בה	
עלתה לארץ	באה לגור בישראל מארץ אחרת	
לתרגם	לכתוב או להגיד את אותם דברים בשפה אחרת	
מעדר	כלי עבודה לחפירה ולהפיכת אדמה	
ערוגה	חלקה קטנה בגינה שבה שותלים צמחים	

כלים לקריאה

סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקווקו ✂

המעמקים

מעבר לשורות

- מה אני חושב/ת?
- מה הייתי עושה?
- מה למדתי?

השאלה שלי: 🖋

בונים בית יחד: שייכות, ערבות הדדית

ומעורבות
יסודי 🐻

צלילה

בין השורות

- למה זה קרה?
- מה הדמות מרגישה?
- מה פירוש המילה?

השאלה שלי: 🖋

בונים בית יחד: שייכות, ערבות הדדית

ומעורבות
יסודי 🐻

פני המים

כתוב בטקסט

- מי בסיפור?
- מה קרה?
- איפה ומתי?

השאלה שלי: 🖋

בונים בית יחד: שייכות, ערבות הדדית

ומעורבות
יסודי 🐻

כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות. ✂

חצר שאף אחד לא דואג לה ולא מטפל בה	חצר עזובה
באה לגור בישראל מארץ אחרת	עלתה לארץ
לכתוב או להגיד את אותם דברים בשפה אחרת	לתרגם
כלי עבודה לחפירה ולהפיכת אדמה	מעדר
חלקה קטנה בגינה שבה שותלים צמחים	ערוגה
כתב פתק ותלה אותו בכניסה	עמית
עזרה לבקש מהשכנים לתרגם את הפתק	מעין
חפר באדמה	אדיסו

עציץ אחד והרבה ידיים

לפני הקריאה

סוג הטקסט: טקסט סיפורי. האם אתם מכירים את השכנים שלכם? מה לדעתכם יכול לקרב בין שכנים?

הניחוש שלי:

מילון קטן

חצר עזובה

חצר שאף אחד לא דואג לה ולא מטפל בה

עלתה לארץ

באה לגור בישראל מארץ אחרת

לתרגם

לכתוב או להגיד את אותם דברים בשפה אחרת

מעדר

כלי עבודה לחפירה ולהפיכת אדמה

ערוגה

חלקה קטנה בגינה שבה שותלים צמחים

הערות שלי

1 בבניין של עמית גרות שמונה משפחות. בחדר המדרגות שומעים עברית, רוסית, אמהרית וצרפתית. עמית אוהב את כל הקולות האלה, אבל הוא שם לב שהשכנים כמעט לא מדברים זה עם זה.

2 מאחורי הבניין יש חצר עזובה עם אדמה יבשה ובקבוקים ישנים. יום אחד עמית רואה את השכנה לודמילה, אישה מבוגרת שעלתה לארץ לפני שנים רבות. היא משקה עציץ קטן ליד הדלת. "פעם הייתה לי גינה גדולה", היא אומרת בחיוך קצת עצוב.

3 בערב עמית כותב פתק ותולה אותו בכניסה: "ביום שישי בבוקר מנקים את החצר. מי שרוצה מוזמן!" אחותו הגדולה, מעיין, עוזרת לו לבקש מהשכנים לתרגם את הפתק לרוסית, לאמהרית ולצרפתית.

תחנת עצירה: עצרו רגע: מה קרה עד כאן? מה לדעתכם

יקרה עכשיו?

4 ביום שישי עמית מחכה למטה, והלב שלו דופק. אולי אף אחד לא יבוא? ואז יורד אדיסו מהקומה השלישית ובידו מעדר. אחריו מגיעה משפחת בן חמו עם שקי אדמה, ולודמילה מביאה זרעים של שמיר ופטרזיליה.

5 כל אחד יודע לעשות משהו אחר. אדיסו חופר, הילדים של משפחת בן חמו אוספים בקבוקים, ולודמילה מראה איך שותלים. עמית מבין שלכל אחד יש מקום בגינה הזאת.

עציץ אחד והרבה ידיים (המשך)

6 כמה שבועות אחר כך צומחים בחצר עלים ירוקים. השכנים עוצרים לדבר ליד הערוגה, ולפעמים משאירים זה לזה צנצנת ריבה או עוגה ליד הדלת. "עכשיו זה באמת בית", אומרת לודמילה, ועמית מחייך.

שאלות לפי עומק • יסודי

עציץ אחד והרבה ידיים

שם:

חלק א' - שחייה על פני השטח

בואו נצוף על פני המים ונמצא מידע שכתוב בסיפור!

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

1

אילו שפות שומעים בחדר המדרגות בבניין של עמית?

א. עברית, ערבית ואנגלית

ב. עברית, רוסית, אמהרית וצרפתית

ג. רק עברית

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

2

מה הביאה לודמילה ביום שישי?

א. שקי אדמה

ב. מעדר

ג. זרעים של שמיר ופטרוזיליה

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

3

מה עשה עמית אחרי שפגש את לודמילה?

א. כתב פתק והזמין את השכנים לנקות את החצר

ב. קנה עציץ חדש

ג. ביקש מההורים לעבור דירה

בדיקת פרטים

פני המים • כתוב בטקסט

4

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	נכון ✓	לא נכון ✗
בבניין של עמית גרות שמונה משפחות.	☐	☐
אדיסו גר בקומה הראשונה.	☐	☐
מעין היא אחותו הקטנה של עמית.	☐	☐
השכנים משאירים זה לזה ריבה או עוגה ליד הדלת.	☐	☐

שאלות לפי עומק • יסודי

עציץ אחד והרבה ידיים (המשך)

אוצר מילים בהקשר

פני המים • כתוב בטקסט

5

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

מחסן מילים: עציץ מעדר ערוגה סולם

1. לודמילה משקה _____ קטן ליד הדלת.

2. אדיסו יורד מהקומה השלישית ובידו _____.

3. השכנים עוצרים לדבר ליד ה_____.

חלק ב' - צלילה

עכשיו צוללים פנימה: נחשוב, נחבר בין חלקי הסיפור ונבין לעומק.

סימון בטקסט

צלילה • בין השורות

6

מסמנים בטקסט

- סמנו בצהוב את המשפט שמראה מה עמית הרגיש לפני שהשכנים הגיעו.
- סמנו בירוק את המשפט שמראה שהבניין הפך לבית.
- סמנו בקו את המשפט שמראה מה עמית הבין בזמן העבודה בגינה.

מיון וארגון

צלילה • בין השורות

7

מיינו: מה קירב בין השכנים ומה הרחיק ביניהם? (מיינו: סמנו ✓ בעמודה המתאימה)

מרחיק	מקרב	הפריט
☐	☐	לתרגם את הפתק לכמה שפות
☐	☐	לעבור בחדר המדרגות בלי לומר שלום
☐	☐	לעבוד יחד בגינה
☐	☐	להשאיר צנצנת ריבה ליד הדלת של שכן
☐	☐	להשאיר את החצר מלאה בבקבוקים

שאלות לפי עומק • יסודי

עציץ אחד והרבה ידיים (המשך)

קישור מושגים

צלילה • בין השורות

8

מתחו קו בין הדמות למה שעשתה

א. חפר באדמה

1. עמית

ב. כתב פתק ותלה אותו בכניסה

2. מעיין

ג. הראתה איך שותלים

3. אדיסו

ד. עזרה לבקש מהשכנים לתרגם את הפתק

4. לודמילה

מארגן גרפי

צלילה • בין השורות

9

השלימו בטבלה: מי הגיע לעזור ביום שישי, מה הביא ומה עשה?

מה הגיע?	מה הביא/ה?	מה עשה/תה בגינה?

חלק ג' - מעמקים

הגענו למעמקים: כאן תביעו דעה, תדמינו ותספרו על עצמכם.

העברה למקרה חדש

המעמקים • מעבר לשורות

10

מה נוגה יכולה לעשות כדי שהילד החדש ירגיש שייך? כתבו רעיון אחד או שניים.

מקרה לבחינה: הילד החדש בכיתה

לכיתה של נוגה הגיע ילד חדש שעלה לארץ לפני חודש. הוא עדיין לא מדבר הרבה עברית, ובהפסקה הוא יושב לבד. נוגה רואה שהוא מצייר יפה מאוד.

שאלות לפי עומק · יסודי

עציץ אחד והרבה ידיים (המשך)

שם:

כתיבה ונימוק

המעמקים · מעבר לשורות

11

דמיינו שאתם עמית. איזה פרויקט קטן הייתם יוזמים בבניין, בכיתה או ברחוב שלכם כדי שאנשים ירגישו יותר "בבית"? כתבו מה הייתם עושים, את מי הייתם מזמינים ומה כל אחד יכול לתרום.

כלי חוסן

המעמקים · מעבר לשורות

12

עמית מחכה למטה והלב שלו דופק. עזרו לו להירגע לפי עש"ן ד"ק: עצור, שרירים (מכווצים ומשחררים), נשימה איטית, דיבור עצמי מחזק, קדימה. כתבו מה עמית יכול להגיד לעצמו, ומה הצעד הבא שלו.

שיח בכיתה

המעמקים · מעבר לשורות

13

מעגל שיח

- מה ההבדל בין להיות "אורח/ת" לבין להיות "בן/בת בית" בכיתה, בשכונה או בקהילה? מה אפשר לעשות כדי לעבור מצד אחד לצד השני?
- האם ערכות הדדית אפשרית גם בין אנשים שלא מסכימים זה עם זה? תנו דוגמה.

ייצוג חזותי

המעמקים · מעבר לשורות

14

ציירו את החצר שמאחורי הבניין: לפני שניקו אותה, ואחרי שצמחה בה הגינה.

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת לספר מה כל שכן תרם לגינה.
			אני יכול/ה להסביר למה בסוף לודמילה אמרה "עכשיו זה באמת בית".
			אני יודע/ת להציע רעיון שיעזור לאנשים להרגיש שייכים.

כרטיס יציאה

בונים בית יחד: שייכות, ערכות הדדית ומעורבות • יסודי

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

1. מילה אחת שמתארת את עמית: ____

2. משהו אחד שאני יכול/ה לתרום לכיתה שלי: ____

3. מה למדתי מהסיפור על עבודה משותפת?

כמה נהניתי מהטקסט? 1 2 3 4 5

מפתח תשובות למורה

מפתח תשובות למורה

מפתח תשובות למורה – יסודי. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.

שאלה	תשובה
1	ב. עברית, רוסית, אמהרית וצרפתית
2	ג. זרעים של שמיר ופטרזיליה
3	א. כתב פתק והזמין את השכנים לנקות את החצר
4	1. נכון 2. לא נכון 3. לא נכון 4. נכון
6	„שלכל אחד יש מקום בגינה הזאת...”
7	לתרגם את הפתק לכמה שפות ← 🧐 מקרב; לעבור בחדר המדרגות בלי לומר שלום ← 🧐 מרחיק; לעבוד יחד בגינה ← 🧐 מקרב; להשאיר צנצנת ריבה ליד הדלת של שכן ← 🧐 מקרב; להשאיר את החצר מלאה בבקבוקים ← 🧐 מרחיק
8	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג

יצרה: רוית ראש בן ישי

לצלול פנימה • בונים בית יחד: שייכות, ערכות הדדית ומעורבות • חוברת

תלמיד ליסודי

